

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม
อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

คำนำ

ตามนโยบายของรัฐบาลที่ผลักดันให้การป้องกันและปราบปรามทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ โดยได้กำหนดนโยบายให้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อีกทั้งยังมีการสนับสนุนการใช้เครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เพื่อป้องกันปัญหาจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนใหญ่

องค์การบริหารส่วนตำบลผางามเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ องค์การบริหารส่วนตำบลผางามจึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

ตุลาคม 2568

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	1
2. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	1
3. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	1
3.1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต	2
3.2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	2
3.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	2
3.4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต	4
3.5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	5

การประเมินความเสี่ยงทางทุจริตและประพฤติมิชอบ

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งจะมีผลกระทบให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานในองค์กร และเพื่อให้องค์กรมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อการบรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

2. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 2.1 การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- 2.2 การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 2.3 การใช้ย่ำงบประมาณ

3. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- 3.2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- 3.3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- 3.4 การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- 3.5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
องค์การบริหารส่วนตำบลผางาม

1. การคัดเลือกกระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ด้านความเสี่ยง	กระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยง
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. 2558)
2	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตาม ภารกิจ
3	การใช้จ่ายงบประมาณ	การจัดซื้อจัดจ้าง

2. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ที่	กระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2568)	การเรียกรับ/เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์ใน ระหว่างขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาต
2	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตาม ภารกิจ	การเรียกรับ/เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์ ใน การตรวจรับงาน หรือตรวจเอกสาร หรือเพื่อให้ ได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับ/เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์เพื่อ เอื้อผลประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้าง

3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สถานะความเสี่ยง

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง ปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่ รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ระดับคะแนนความเสี่ยง

3 คะแนน : ระดับสูง

2 คะแนน : ระดับกลาง

1 คะแนน : ระดับต่ำ

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ดี: จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร และยอมรับได้ ไม่มีความเข้าใจ

4.การประเมินระดับความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต

ที่	การระบุความเสี่ยง		การประเมินสถานะความเสี่ยง				ระดับคะแนนความเสี่ยง				การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง		
	กระบวนการหรือโครงการที่มีความเสี่ยง	ประเด็นความเสี่ยง	เชื่อมโยง	เหลือ	สัม	แดง	ระดับความจำเป็นของการนำความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง (จำเป็นอย่างรุนแรง)	ดี	พอใช้	อ่อน	
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558)	การเรียกรับ/เสนอ สิ้นบนหรือผลประโยชน์ในระหว่างขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาต	✓				2	1	2	✓			
2	การจ้างตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การเรียกรับ/เสนอ สิ้นบนหรือผลประโยชน์ในการตรวจรับงาน การตรวจเอกสาร หรือเพื่อให้ได้รับการที่รวดเร็วขึ้น	✓				2	1	2	✓			
3	การจัดซื้อจัดจ้าง	การเรียกรับ/เสนอ สิ้นบนหรือผลประโยชน์เพื่อเอื้อผลประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้าง	✓				2	2	4	✓			

5. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

องค์การบริหารส่วนตำบลพางาม

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
1	การเรียกรับ/ เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์ ในระหว่างขั้นตอนการอนุมัติ อนุญาต	- จัดทำประกาศเจตนารมณ์ นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (NO Gift Policy) - สร้างวัฒนธรรม NO Gift Policy เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่
2	การเรียกรับ/ เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์ ในการตรวจรับงาน การตรวจเอกสาร หรือเพื่อให้ได้รับบริการที่รวดเร็วขึ้น	- ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ - ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมกิจกรรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
3	การเรียกรับ/ เสนอ สินบนหรือผลประโยชน์ เพื่อเอาผลประโยชน์ในการจัดซื้อจัดจ้าง	- จัดทำและเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชน ในการยื่นคำขอรับบริการต่าง ๆ โดยระบุขั้นตอน ระยะเวลา และรายการเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการยื่นคำขอ ให้ครบถ้วน - หัวหน้าหน่วยงานควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด